

OBRAZLOŽENJE

OSTVARENJA PRIHODA I PRIMITAKA, RASHODA I

IZDATAKA DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE

U 2015. GODINI

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Prihodi proračuna ostvareni u 2015. godini rezultat su gospodarskih kretanja te mjera porezne politike koje je Republika Hrvatska provela u cilju smanjivanja prekomjernog proračunskog manjka, ali i rasterećenja dohotka stanovništva.

Ukupni prihodi proračuna na međugodišnjoj razini nisu u potpunosti usporedivi zbog brojnih promjena koje su nastupile u proračunskom obuhvatu tijekom 2015. godine. Uvedene su značajne statističke i metodološke izmjene koje utječu na obuhvat institucija te obuhvat sredstava u okviru državnog proračuna, kao i primjena bruto načela kod pojedinih kategorija prihoda. Ove promjene podržavaju načela transparentnosti i sveobuhvatnosti državnog proračuna kojima se proračunsko iskazivanje prihoda i rashoda približava statističkom.

Navedeno uključuje izuzimanje prihoda kojima se financira obvezno zdravstveno osiguranje, a koji od 1. siječnja 2015. godine više nisu prihodi državnog proračuna već pripadaju HZZO-u kao izvanproračunskom korisniku. Tako su iz državnog proračuna isključeni prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje, prihodi od participacije i dopunskog zdravstvenog osiguranja te ostali prihodi HZZO-a po posebnim propisima. S druge strane, po prvi puta su državne zdravstvene ustanove uključene u državni proračun, iako se njihova sredstva samo evidentiraju u proračunu.

Isto tako, Zakonom o izvršavanju državnog proračuna za 2015. godinu više nisu propisana izuzeća od uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika u državni proračun. Naime, u prethodnim godinama izuzeća su bila dozvoljena za korisnike u znanosti, visokom obrazovanju, za zdravstvene ustanove, pravosuđe, sustav izvršenja sankcija, ustanove kulture, nacionalne parkove, parkove prirode, ustanove socijalne skrbi, Državni zavod za zaštitu prirode i Hrvatski hidrografski institut budući da nisu bili stvoreni tehnički preduvjeti za njihovo praćenje. Od 2015. godine, sukladno odredbama Zakona o proračunu, vlastiti i namjenski prihodi i primici proračunskih korisnika postaju sastavni dio državnog proračuna i evidentiraju se u državnom proračunu. Takvom promjenom obuhvata u proračunu postiže se veća transparentnost u praćenju proračunskih korisnika, a ujedno se pridonosi i potrebi usklađivanja s novom europskom metodologijom ESA 2010. Od 2015. godine izmijenjen je i način iskazivanja povrata poreza na dohodak za porezne obveznike sa sjedištem na područjima posebne državne skrbi i brdsko planinskim područjima. Za razliku od neto principa prema kojem su prihodi državnog proračuna umanjivani za izvršene povrate, od ove godine prešlo se na bruto princip prema kojem se evidentira ukupni iznos prikupljenog poreza, a zatim se kroz transfer lokalnim jedinicama iz državnog proračuna osiguravaju sredstva za povrat tog poreza.

Uz navedeno, na prihode državnog proračuna tijekom 2015. godine utjecaj su imale i izmjene porezne politike kojima se nastojao smanjiti porezni teret rada i malog poduzetništva te na taj način potaknuti gospodarski rast. Uz navedeno, vežu se i kompenzacijske mjere kojima se nadomjestio dio prihoda jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a koje su one izgubile uslijed izmjena Zakona o porezu na dohodak. Također, utjecaj na prikupljanje prihoda proračuna imale su i mjere koje je u svrhu provođenja postupka prekomjernog proračunskog manjka usvojila Vlada RH u prvom polugodištu 2014. godine, a koje u 2015. imaju cjelogodišnji učinak, kao i mjere koje je s istom svrhom Vlada RH usvojila krajem 2014. i tijekom 2015. godine.

Ove mjere odnose se na izmjene u oporezivanju dohotka, dobiti, dodane vrijednosti, dobitaka od igara na sreću te uvođenja poreza na kamate na štednju. U prvom polugodištu 2015. godine

usvojen je novi set mjera porezne politike, a odnosi se u prvom redu na povećanje trošarina na energente i električnu energiju te povećanje trošarina na duhan.

Također, izmjenom Zakona o obveznim mirovinskim fondovima omogućava se osiguranicima čija su prava uređena posebnim propisima da temeljem slobodnog izbora prebace sredstava iz osobnog računa u II. mirovinskom stupu u I. mirovinski stup, budući da se mirovina za navedene kategorije osiguranika obračunava i isplaćuje kao da nisu uključeni u II. mirovinski stup.

Nastavljeni su i naponi Ministarstva financija u prikupljanju prihoda naplatom dosad nenaplaćenih poreznih dugovanja, kao i suzbijanja sive ekonomije putem fiskalizacije te unapređenja sustava kontrole i naplate poreza.

Ukupni prihodi državnog proračuna u 2015. godini ostvareni su u iznosu od 109,8 milijardi kuna i za 1,4% veći od planiranih. Ovakvo ostvarenje prihoda rezultat je većeg gospodarskog rasta nego li se očekivalo, vrlo dobre turističke sezone te unapređenja sustava kontrole i naplate poreza.

Tablica 1. Prihodi državnog proračuna u 2014. i 2015. godini

(u kunama)	Ostvarenje 2014.	Plan 2015.	Ostvarenje 2015.	Indeks 2015/2014	Indeks 2015/plan 2015
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
UKUPNI PRIHODI	114.734.204.612	108.191.230.379	109.755.887.920	95,7	101,4
6 PRIHODI POSLOVANJA	114.044.484.837	107.740.591.928	109.110.878.972	95,7	101,3
Prihodi od poreza	63.074.040.448	65.802.724.975	68.014.776.516	107,8	103,4
od čega:					
Porez na dohodak	1.401.941.725	1.990.890.799	2.068.143.141	147,5	103,9
Porez na dobit	5.657.765.291	6.043.650.208	6.244.055.333	110,4	103,3
Porezi na imovinu	385.980.936	164.459.114	172.367.524	44,7	104,8
Porez na dodanu vrijednost	40.923.499.623	42.220.611.974	43.577.753.428	106,5	103,2
Posebni porezi i trošarine	12.846.448.717	13.464.026.785	13.923.204.283	108,4	103,4
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	424.500.885	348.081.171	419.113.377	98,7	120,4
Doprinosi	41.701.505.457	23.218.109.089	22.853.390.120	54,8	98,4
Pomoći	2.319.583.970	7.087.723.296	4.958.317.172	213,8	70,0
Prihodi od imovine	2.763.518.926	2.713.803.969	2.779.833.209	100,6	102,4
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.424.137.761	2.575.036.462	3.596.964.691	105,0	139,7
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	119.040.599	1.405.694.812	1.177.858.130	989,5	83,8
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza		4.338.764.500	5.161.396.772		119,0
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	642.657.676	598.734.825	568.342.362	88,4	94,9
7 PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	689.719.775	450.638.451	645.008.948	93,5	143,1
Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	28.621.189	69.216.668	54.303.022	189,7	78,5
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	316.850.144	300.411.783	311.300.890	98,2	103,6
Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	60.501	0	715.218	1.182,2	
Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine	344.187.941	81.010.000	278.689.817	81,0	344,0

Prihodi poslovanja

Prihodi poslovanja u 2015. godini ostvareni su u iznosu od 109,1 milijardu kuna i čine 99,4% ukupnih prihoda državnog proračuna. Zbog ranije navedenih metodoloških promjena, ukupni prihodi poslovanja na međugodišnjoj razini nisu usporedivi. U strukturi ovih prihoda najznačajniju stavku čine porezni prihodi s udjelom od 62,3%, a slijede prihodi od doprinosa s udjelom od 20,9% dok se preostali dio odnosi na pomoći, prihode od imovine, prihode od

administrativnih pristojbi i prihode po posebnim propisima, prihode iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza, kazne te ostale prihode.

Porezni prihodi tijekom 2015. godine prikupljeni su u iznosu od 68 milijardi kuna čime su zabilježili međugodišnje povećanje od 7,8%. U odnosu na planirane, ovi su prihodi veći za 3,4%.

Prihod od poreza na dohodak

Prihod od poreza na dohodak u 2015. godini ostvaren je u iznosu od 2,1 milijardu kuna. U odnosu na 2014. godinu prihod od poreza na dohodak veći je za 47,5%. Ovako povećanje prvenstveno je rezultat prethodno navedene promjene u načinu iskazivanja povrata poreza na dohodak za porezne obveznike sa sjedištem na područjima posebne državne skrbi i brdsko planinskim područjima, odnosno prelaska na bruto princip iskazivanja istog. Drugi dio ukupnog povećanja prihoda od poreza na dohodak odnosi se na blagi oporavak tržišta rada, uvođenje kamata na štednju te bolju naplatu ovih prihoda.

Od 1. siječnja 2015. godine na snazi je izmijenjeni Zakon o porezu na dohodak. Izmjenama i dopunama ovog Zakona, osobni odbitak za zaposlene povećao se s 2.200 kuna na 2.600 kuna, a za umirovljenike s 3.400 na 3.800 kuna. Također, povećao se osobni odbitak na potpomognutim područjima za I. skupinu s 3.200 na 3.500 kuna te za II. skupinu s 2.700 na 3.000 kuna. Ujedno dolazi do promjene poreznih razreda za primjenu porezne stope od 25% i 40%. Također, izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak od 1. siječnja 2015. godine uvodi se oporezivanje kamata na štednju po stopi od 12%.

Prihod od poreza na dobit

Prihod od poreza na dobit u 2015. godini ostvaren je u iznosu od 6,2 milijarde kuna, čime je zabilježeno međugodišnje povećanje po osnovi ovog poreza za 10,4%. Ovo je rezultat boljeg poslovanja poduzeća tijekom 2014. godine, budući da se porez na dobit uplaćuje prema poslovnim rezultatima poduzeća u prethodnoj godini. Prihod od poreza na dobit ostvaren je za 3,3% više od planiranog iznosa.

Prihod od poreza na imovinu

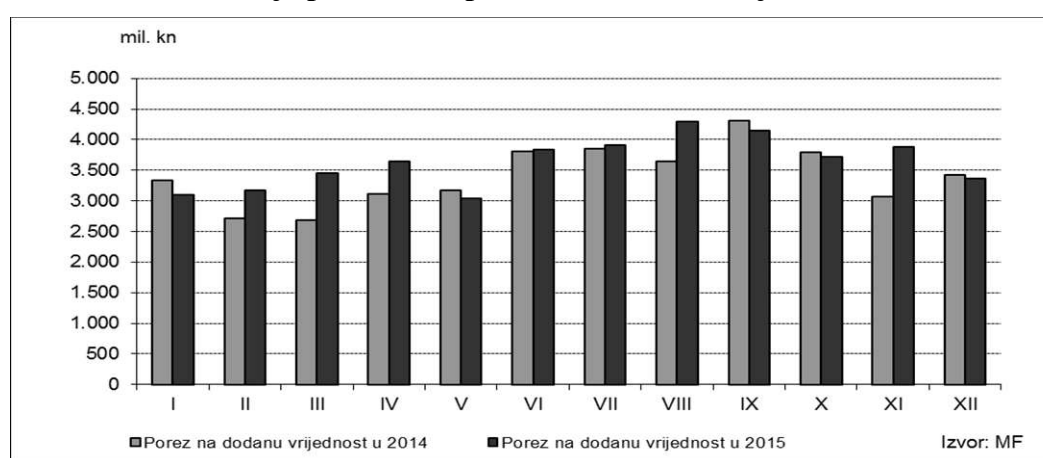
Porezom na imovinu (odnosno na promet nekretnina) u 2015. godini prikupljeno je 172,4 milijuna kuna, što je međugodišnje smanjenje od 55,3%. Smanjenje prihoda od poreza na promet nekretnina u državnom proračunu rezultat je kompenzacijskih mjera kojima se nadomjestio dio prihoda jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a koje su one izgubile uslijed izmjena Zakona o porezu na dohodak. Time se udio lokalnih jedinica u porezu na promet nekretnina povećao s tadašnjih 60% na 80%, dok se za isti postotak smanjio udio državnog proračuna s 40% na 20%. U odnosu na planirani iznos ovi su prihodi veći za 4,8%.

Prihod od poreza na dodanu vrijednost

Tijekom 2015. godine prihod od poreza na dodanu vrijednost ostvaren je u iznosu od 43,6 milijardi kuna, što je povećanje za 6,5% u odnosu na prethodnu godinu. Na ostvarenje prihoda od poreza na dodanu vrijednost tijekom 2015. godine utjecalo je kretanje osobne potrošnje, ali i zakonske izmjene u sustavu PDV-a.

Od 1. siječnja 2015. godine na snagu su stupile i izmjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost kojima se propisuje mogućnost obračuna PDV-a prema naplaćenju realizaciji za sve obveznike s isporukama do 3 milijuna kuna, čime se omogućilo da oko 120.000 poduzetnika samostalno bira način obračuna PDV-a. Također, uvedena je snižena stopa za sve lijekove koji se koriste na recept, a ne kao do tada samo za lijekove na listi HZZO-a.

Grafikon 1. Kretanje prihoda od poreza na dodanu vrijednost u 2014. i 2015. godini

Porez na promet

Prihod od poreza na promet u 2015. godini ostvaren je u iznosu od 169,1 milijun kuna, što je za 10,4% više nego u istom razdoblju prethodne godine, dok je u odnosu na planirani iznos ovaj prihod veći za 4,9%.

Prihod od posebnih poreza i trošarina

Ukupni prihodi od posebnih poreza i trošarina u 2015. godini ostvareni su u iznosu od 13,9 milijardi kuna, što je porast od 8,4% na međugodišnjoj razini. Zbog veće potrošnje dijela trošarinskih proizvoda, prihodi od posebnih poreza i trošarina ostvareni su za 3,4% više od planiranih.

Ovi prihodi tijekom 2015. godine bili su određeni kretanjem isporučene količine trošarinskih roba, ali i zakonskim izmjenama koje su provedene tijekom 2015. godine sukladno zahtjevima Procedure prekomjerenog proračunskog manjka te dogovorenog postupnog prilagođavanja relevantnog zakonodavstva pravnoj stečevini EU.

Svi trošarinski prihodi povećani su u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajniji prihodi od trošarina s udjelom od 55,9% u ukupnim trošarinama su prihodi od trošarina na energente i električnu energiju, a ostvareni su u iznosu od 7,8 milijardi kuna. Zbog cjelogodišnjeg

utjecaja povećanja iznosa trošarine na benzinska i dizelska goriva uvedenog tijekom 2014., kao i onog koje je uslijedilo u travnju 2015. godine, prihodi od trošarina na energente i električnu energiju rastu za 9,3% na međugodišnjoj razini.

Drugi po važnosti u ukupnim trošarinama jest prihod od trošarina na duhanske proizvode koji je tijekom 2015. godine ostvaren u iznosu od 4,2 milijarde kuna i bilježi međugodišnji rast od 8%. Ovaj rast rezultat je cjelogodišnjeg učinka povećanja trošarina na duhan iz 2014. te novog povećanja trošarina koje je uslijedilo u travnju 2015. godine. Naime, trošarine na duhan i duhanske prerađevine povećane su u cilju provedbe postupnog dostizanja minimalne trošarine na cigarete koju zahtijevaju relevantni propisi EU, a uzimajući pri tome u obzir da je RH odobreno prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2017. godine za provođenje navedenog. Prema pravnoj stečevini EU u području oporezivanja cigareta, ukupna trošarina iznosi najmanje 60% prosječne ponderirane maloprodajne cijene cigareta puštenih u potrošnju, a minimalna trošarina ne smije biti niža od 90 eura za 1.000 komada cigareta bez obzira na prosječnu ponderiranu maloprodajnu cijenu cigareta puštenih u potrošnju. U travnju 2015. godine trošarine na duhanske proizvode promijenjene su na način da se iznos minimalne trošarine povećava na 648 kuna za 1000 komada cigareta, a iznos specifične trošarine na cigarete iznosi 230 kuna na 1000 komada cigareta. Pri tome iznos proporcionalne trošarine raste na 38% od maloprodajne cijene. Također, tada je podignuta i visina trošarine na sitno rezani duhan na iznos od 550 kn/kg i na ostali duhan za pušenje na iznos od 500 kn/kg.

Poseban porez na luksuzne proizvode od 1. siječnja 2013. u potpunosti je ukinut, a iznos koji je uplaćen po ovoj osnovi u 2015. godini odnosi se na uplatu dugovanja po osnovi ovog poreza.

Tablica 2. Posebni porezi i trošarine u 2014. i 2015. godini

(u kunama)	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Indeks	Indeks
	2014.	2015.	2015.	2015./2014.	2015./plan 2015.
	1	2	3	4=3/1	5= 3/2
Posebni porezi i trošarine - ukupno	12.846.448.717	13.464.026.785	13.923.204.283	108,4	103,4
Poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove	781.614.112	775.668.913	813.669.509	104,1	104,9
Trošarine na energente i električnu energiju	7.122.178.877	7.579.253.822	7.781.808.527	109,3	102,7
Trošarina na alkohol i alkoholna pića	233.093.906	245.479.877	254.792.494	109,3	103,8
Trošarina na pivo	597.902.635	616.197.815	639.328.036	106,9	103,8
Poseban porez na bezalkoholna pića	117.634.994	122.342.293	123.125.507	104,7	100,6
Trošarina na duhanske proizvode	3.875.598.455	4.002.770.214	4.187.275.006	108,0	104,6
Poseban porez na kavu	118.244.514	122.228.413	123.185.523	104,2	100,8
Poseban porez na luksuzne proizvode	181.224	85.438	19.682	10,9	23,0

Prihod od ostalih poreza na robu i usluge

U 2015. godini prihod od ostalih poreza na robu i usluge ostvaren je u iznosu od 374,6 milijuna kuna, što je na međugodišnjoj razini smanjenje od 11,4%. Ovu skupinu poreznih prihoda čine prihodi od poreza na osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja. Kako je trenutno trend smanjivanja cijena osiguranja od automobilske

odgovornosti, a time i kasko osiguranja, smanjuju se i prihodi proračuna ubrani od ovog poreza.

Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću, te naknade za priređivanje igara na sreću

Prihod od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću u 2015. godini iznose 305,3 milijuna kuna i na međugodišnjoj razini rastu više nego dvostruko. Prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću u isto vrijeme iznose 740,7 milijuna kuna i ostvareni su za 1,7% više nego li tijekom prethodne godine.

Ovakav rast prihoda od poreza na dobitke od igara na sreću i ostalih poreza od igara na sreću rezultat su zakonskih izmjena provedenih krajem 2014., a s primjenom od 1. siječnja 2015. godine. Ovim izmjenama uvodi se oporezivanje svih dobitaka neovisno o njihovoj visini. Tako se porez na dobitke od igara na sreću plaća po stopi od 10% na dobitke do 10.000 kuna, po stopi od 15% na dobitke iznad 10.000 kuna pa do 30.000 kuna, po stopi od 20% na dobitke iznad 30.000 kuna pa do 500.000 kuna te po stopi od 30% na dobitke iznad 500.000 kuna.

Porez na međunarodnu trgovinu

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu u 2015. ostvaren je u iznosu od 419,1 milijun kuna što je smanjenje od 1,3% u odnosu na 2014. godinu.

Prihodi od doprinosa

U 2015. godini prihodi od doprinosa iznose 22,9 milijardi kuna, što je na međugodišnjoj razini smanjenje od 45,2%. Prikupljeni prihodi od doprinosa kreću se sukladno kretanjima na tržištu rada, međutim nisu usporedivi na međugodišnjoj razini iz nekoliko razloga.

Prvi je izdvajanje HZZO-a iz državnog proračuna i državne riznice. Sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju, prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje od 1. siječnja 2015. godine više nisu prihod državnog proračuna već prihod HZZO-a kao izvanproračunskog korisnika. Stoga, prihod državnog proračuna čine prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje i prihodi od doprinosa za zapošljavanje.

Međutim, ni doprinosi za mirovinsko osiguranje nisu usporedivi na međugodišnjoj razini. Promjena u ovim doprinosima odnosi se na povlačenje sredstava iz II. mirovinskog stupa za osiguranike s beneficiranim radnim stažem. Zbog činjenice da mirovinska kapitalizacija ne poznaje povoljnosti koje omogućuju posebni propisi o mirovinskom osiguranju, izmjenom Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima iz 2003. godine (Narodne novine, broj 103/03), propisano je da se članovima obveznog mirovinskog fonda, koji ostvaruju mirovinu prema povoljnijim uvjetima ili ostvaruju staž osiguranja s povećanim trajanjem, mirovina računa kao da su bili osigurani samo u I. mirovinskom stupu. Stoga su im se prilikom odlaska u mirovinu, sredstva s osobnog računa prenosila u državni proračun, dok je osoba ostvarivala mirovinu kao da je cijelo vrijeme bila uključena samo u I. stup. Iz navedenog proizlazi da nema valjanih razloga zbog kojih bi spomenute osobe bile i dalje osigurane u II. stupu. Dakle, kod ovakvih osiguranika se ne mijenja sustav izračuna mirovine, nego se mijenjaju buduće uplate koje će u cijelosti biti dijelom državnog proračuna, a

akumulirana sredstva u II. stupu prebacuju se u državni proračun. Ovdje treba naglasiti da kod navedene izmjene država ne preuzima nove financijske obveze te se ne mijenja sustav izračuna mirovina, kao ni opseg prava.

Sukladno navedenoj zakonskoj izmjeni, krajem studenog 2015. godine iz II. mirovinskog stupa u državni proračun izvršen je prijenos sredstava akumulirane štednje za osobe s beneficiranim stažem u iznosu od 1,3 milijarde kuna. Tijekom 2014. godine prijenos sredstava iz II. mirovinskog stupa u I. iznosio je 3,1 milijardu kuna. Zbog ove razlike prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje u 2015. godini smanjuju se za 6,9% u odnosu na 2014. Prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje za 1,7% su manji od planiranog iznosa za 2015. budući da se u vrijeme izrade izmjena i dopuna proračuna za 2015. očekivao veći iznos sredstava na ime uplate akumulirane štednje u državni proračun.

Prihod od doprinosa za zapošljavanje u 2015. godini iznosi 1,9 milijardi kuna i raste 0,2% na međugodišnjoj razini.

Tablica 3. Doprinosi u 2014. i 2015. godini

(u kunama)	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Indeks	Indeks
	2014.	2015.	2015.	2015./2014.	2015./plan 2015.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
Doprinosi	41.701.505.457	23.218.109.089	22.853.390.120	54,8	98,4
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	17.308.518.825				
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	22.460.106.222	21.285.447.534	20.916.546.898	93,1	98,3
Doprinosi za zapošljavanje	1.932.880.409	1.932.661.555	1.936.843.221	100,2	100,2

Prihodi od pomoći

Prihodi od pomoći se najvećim dijelom odnose na povlačenje sredstava iz fondova EU. Ukupni prihodi od pomoći u 2015. godini iznose 5 milijardi kuna što je više nego dvostruko povećanje u odnosu na prethodnu godinu. Od tog iznosa najveći dio od 94,2% čine pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, a izravno su vezane uz projekte financirane iz fondova EU, izgradnju Schengenskih kapaciteta te izravna plaćanja u poljoprivredi.

Ostali prihodi od pomoći odnose se na pomoći od inozemnih vlada, pomoći iz drugih proračuna, pomoći od izvanproračunskih korisnika, pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan te pomoći iz državnog proračuna temeljem prijena EU sredstava.

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine u 2015. godini ostvareni su u iznosu od 2,8 milijardi kuna, a sastoje se od prihoda od financijske imovine, prihoda od nefinancijske imovine te kamata na dane zajmove. Ovi prihodi ostvareni su približno na razini iz 2014. godine, odnosno za 0,6% više, dok su u odnosu na planirane veći za 2,4%. Prihodi od financijske imovine sastoje se od prihoda od kamata (po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju, te zateznih kamata), prihoda od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih organizacija,

prihoda od dividendi, te ostalih prihoda od financijske imovine. Prihode od nefinancijske imovine čine prihodi od koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine, naknada za korištenje nefinancijske imovine te ostalih prihoda od nefinancijske imovine.

Osnovni razlog visokog međugodišnjeg rasta prihoda od imovine su viši prihodi po osnovi dobiti Hrvatske narodne banke, koja je u 2015. godini iznosila 516 milijuna kuna, te povećani prihodi od koncesija. I tijekom 2015. godine nastavljena je politika povlačenja dijela dobiti trgovačkih društava, a u svrhu povećanja proračunskih prihoda i smanjivanja proračunskog manjka.

Značajan je rast prihoda od nefinancijske imovine koji na međugodišnjoj razini rastu za 19,1%. Osnovni uzrok rasta prihoda od nefinancijske imovine jest rast prihoda od koncesija te naknada za korištenje nefinancijske imovine, a ova se kategorija prihoda povećava prvenstveno zbog prikupljanja prihoda od legalizacije. Prihodi od koncesija rastu zbog povećanja naknade za pravo na ekonomsko korištenje vrijednosti spektra za javne pokretne mreže koja je provedena sredinom 2014. godine, kao i uplata jednokratnih koncesija za 4G mrežu.

Tablica 4. Prihodi od imovine u 2014. i 2015. godini

(u kunama)	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Indeks	Indeks
	2014.	2015.	2015.	2015./2014.	2015./plan 2015.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
Prihodi od imovine	2.763.518.926	2.713.803.969	2.779.833.209	100,6	102,4
Prihodi od financijske imovine	1.185.257.553	1.100.257.641	951.406.965	80,3	86,5
Prihodi od nefinancijske imovine	1.502.371.346	1.571.270.288	1.789.005.798	119,1	113,9
Kamate na dane zajmove	75.890.027	42.276.040	39.420.446	51,9	93,2

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u 2015. godini ostvareni su u iznosu od 3,6 milijardi kuna, što čini međugodišnji rast od 5%.

Pritom, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi iznose 492,3 milijuna kuna i na međugodišnjoj razini rastu za 1%, dok prihodi po posebnim propisima iznose 3,1 milijardu kuna i rastu 5,7% u odnosu na 2014. godinu.

Međutim, potrebno je spomenuti kako kategorija prihoda po posebnim propisima nije usporediva na međugodišnjoj razini. Naime, prihodi po posebnim propisima od 2015. godine smanjuju se za namjenske prihode za financiranje obveznog zdravstvenog osiguranja (dopunsko zdravstveno osiguranje, participacija te ostali prihodi HZZO-a po posebnim propisima) koji više nisu prihod državnog proračuna, već HZZO-a. Međutim, s druge strane, ova kategorija prihoda uključuje i dio namjenskih prihoda u sustavu znanosti, visokog obrazovanja, ustanova u kulturi i drugih proračunskih korisnika koji do ove godine nisu bili dijelom državnog proračuna.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga te prihodi od donacija namjenski su prihodi proračunskih korisnika, a tijekom 2015. godine ostvareni su u iznosu od 1,2 milijarde kuna. Pri tome su prihodi od vlastite djelatnosti proračunskih korisnika u 2015. godini iznosili 1,1 milijardu kuna, dok su prihodi od donacija ostvareni u iznosu od 114,7 milijuna kuna.

Na međugodišnjoj razini ovi prihodi nisu usporedivi zbog uključivanja prihoda onih proračunskih korisnika koji do 2015. godine nisu bili dio državnog proračuna. Po prvi puta ova kategorija prihoda uključuje i vlastite prihode sveučilišta, fakulteta, javnih instituta, ustanova u kulturi, nacionalnih parkova i parkova prirode. Iako je dobar dio ovih prihoda samo evidencijski prikazan u državnom proračunu, ovaj način iskazivanja pridonosi transparentnosti u praćenju proračunskih korisnika, te potrebi usklađivanja s novom europskom metodologijom statistike javnih financija ESA 2010.

Prihodi od HZZO-a temeljem ugovornih obveza

Prihodi od HZZO-a temeljem ugovornih obveza u 2015. godini iznose 5,2 milijarde kuna te su ostvareni 19% više od planiranih. Ova kategorija prihoda po prvi puta se pojavljuje u državnom proračunu u 2015. godini, a rezultat je uključivanja prihoda državnih bolničkih ustanova na temelju ugovornih obveza od HZZO-a.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi tijekom 2015. godine prikupljeni su u iznosu od 568,3 milijuna kuna. Prihodi od kazni ostvareni su najviše od kazni za prekršaje u prometu, dok se ostatak prihoda ove stavke odnosi na kazne u poreznim, carinskim i deviznim prekršajima, kazne za privredne prijestupe te druge upravne mjere.

Tablica 5. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada te ostali prihodi u 2014. i 2015. godini

(u kunama)	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Indeks	Indeks
	2014.	2015.	2015.	2015./2014.	2015./plan 2015.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.424.137.761	2.575.036.462	3.596.964.691	105,0	139,7
Administrativne (upravne) pristojbe	487.451.075	485.125.720	492.251.045	101,0	101,5
Prihodi po posebnim propisima	2.936.686.687	2.089.910.742	3.104.713.646	105,7	148,6
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	119.040.599	1.405.694.812	1.177.858.130	989,5	83,8
Prihodi od vlastite djelatnosti proračunskih korisnika	71.369.516	1.285.297.371	1.063.194.490	1.489,7	82,7
Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan opće države	47.671.083	120.397.441	114.663.640	240,5	95,2
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza		4.338.764.500	5.161.396.772		119,0
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	642.657.676	598.734.825	568.342.362	88,4	94,9

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine tijekom 2015. godine ostvareni su u iznosu od 645 milijuna kuna, a sastoje se od prihoda od prodaje neproizvedene i proizvedene dugotrajne imovine, prihoda od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti te prihoda od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine (zaliha). U strukturi prihoda od prodaje nefinancijske imovine, najveći dio odnosi se na prihode od prodaje proizvedene dugotrajne imovine, odnosno stanova i drugih građevinskih objekata, postrojenja i opreme te prometnih sredstava, koji iznose 311,3 milijuna kuna. Slijede prihodi od prodaje zaliha, koji u 2015. godini iznose 278,7 milijuna kuna, dok su ostali prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni u manjim iznosima.

Tablica 6. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u 2014. i 2015. godini

(u kunama)	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Indeks	Indeks
	2014.	2015.	2015.	2015./2014.	2015./plan 2015.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
UKUPNO PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	689.719.775	450.638.451	645.008.948	93,5	143,1
Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	28.621.189	69.216.668	54.303.022	189,7	78,5
Zemljište	28.621.189	35.889.528	54.162.540	189,2	150,9
Ostala prava	0	33.327.140	140.483		
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	316.850.144	300.411.783	311.300.890	98,2	103,6
Prihodi od prodaje građevinskih objekata	313.388.726	296.954.249	306.902.897	97,9	103,4
Prihodi od prodaje postrojenja i opreme	76.745	328.834	472.375		
Prihodi od prodaje prijevoznih sredstava	3.384.673	2.393.482	3.724.762	110,0	155,6
Prihodi od prodaje knjiga, umjetničkih djela i ostalih izlož	0	0	0		
Prihodi od prodaje višegodišnjih nasada i osnovnog stada	0	0	200.855		
Prihodi od prodaje nematerijalne proizvedene imovine	0	735.218	0		
Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	60.501	0	715.218		
Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine	344.187.941	81.010.000	278.689.817	81,0	344,0
Prihodi od prodaje zaliha	344.187.941	81.010.000	278.689.817	81,0	344,0

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni rashodi Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2015. godinu planirani su u iznosu od 120,7 milijardi kuna, dok je izvršenje ukupnih rashoda u 2015. godini iznosilo 118,6 milijardi kuna, odnosno 98,3% plana.

U odnosu na 2014. godinu došlo je do smanjenja ukupnih rashoda u iznosu od 8,9 milijardi kuna ili 7%, između ostaloga i zbog izdvajanja Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje iz sustava državne riznice i državnog proračuna. S druge strane, na visinu rashoda Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2015. godinu značajno je utjecala puna primjena odredbi Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15) temeljem kojih su po prvi puta vlastiti i namjenski prihodi i primici te rashodi i izdaci financirani vlastitim i namjenskim prihodima državnih ustanova u zdravstvu, ustanova u znanosti i visokom obrazovanju, ustanova u kulturi, pravosuđu-sustavu izvršenja sankcija, nacionalnih parkova i parkova prirode te ustanova socijalne skrbi iskazani u sustavu državne riznice. Naime, iako Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2015. godinu (Narodne novine, br. 148/14 i 103A/15; u daljnjem tekstu: Zakon) i nadalje predviđa izuzeće od uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u državni proračun za proračunske korisnike u znanosti, visokom obrazovanju, pravosuđu-sustavu izvršenja sankcija, kao i za ustanove u kulturi, nacionalne parkove, parkove prirode, zdravstvene ustanove, ustanove socijalne skrbi, Državni zavod za zaštitu prirode i Hrvatski hidrografski institut, iz odredbi Zakona o proračunu nedvojbeno proizlazi obveza iskazivanja ukupnih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka iz svih izvora financiranja u državnom proračunu za sve proračunske korisnike državnog proračuna. Sukladno navedenom, u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2015. godinu ostvarivanje vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka te trošenje rashoda financiranih iz ovih izvora, a izuzetih od uplate u državni proračun, evidentirani su izvještajno u informacijskom sustavu državne riznice.

Tablica 7. Kretanje rashoda u 2014. i 2015. godini

(u kunama)	Ostvarenje 2014.	Plan 2015.	Ostvarenje 2015.	Indeks 2015./ 2014.	Indeks 2015./ P2015.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
RASHODI	127.546.494.497	120.717.327.467	118.607.849.059	93,0	98,3
3 Rashodi poslovanja	125.689.498.239	117.306.420.492	115.455.805.551	91,9	98,4
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.856.996.258	3.410.906.975	3.152.043.508	169,7	92,4

1. Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi poslovanja

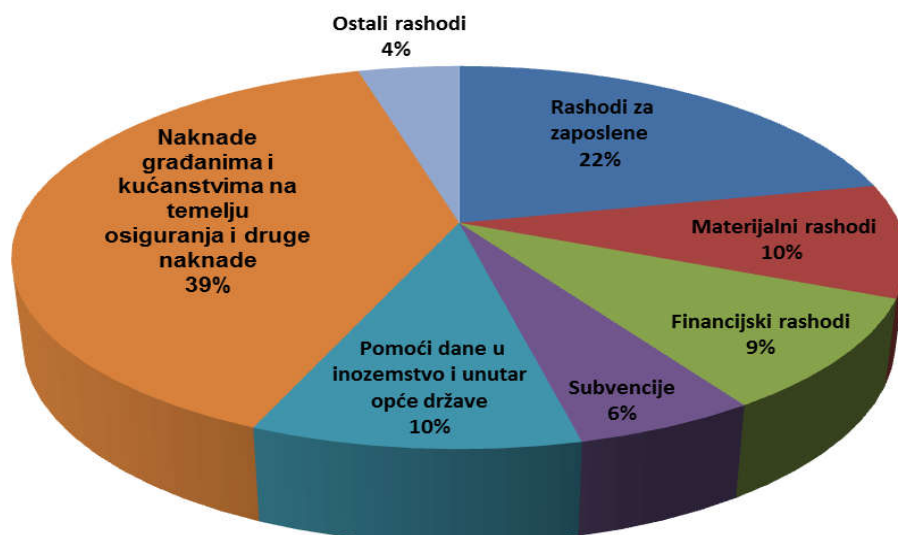
Rashodi poslovanja izvršeni su u iznosu od 115,5 milijardi kuna, od čega su rashodi poslovanja financirani vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika, koji su Zakonom izuzeti od uplate u državni proračun, izvještajno evidentirani u iznosu 9,8 milijardi kuna.

Tablica 8. Kretanje rashoda poslovanja u 2014. i 2015. godini

(u kunama)		Ostvarenje 2014.	Plan 2015.	Ostvarenje 2015.	Indeks 2015./ 2014.	Indeks 2015./ P2015.
		1	2	3	4=3/1	5=3/2
3	Rashodi poslovanja	125.689.498.239	117.306.420.492	115.455.805.551	91,9	98,4
31	Rashodi za zaposlene	21.453.235.278	25.051.824.744	25.036.504.171	116,7	99,9
32	Materijalni rashodi	7.595.305.496	10.757.520.734	11.040.524.655	145,4	102,6
34	Financijski rashodi	10.357.362.532	11.129.406.443	10.966.439.027	105,9	98,5
35	Subvencije	5.174.465.764	6.592.278.796	6.425.995.773	124,2	97,5
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	8.646.989.167	12.716.350.335	11.603.012.347	134,2	91,2
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	67.640.966.323	45.331.488.158	45.368.369.701	67,1	100,1
38	Ostali rashodi	4.821.173.678	5.727.551.282	5.014.959.876	104,0	87,6

U strukturi ostvarenih rashoda poslovanja za promatrano razdoblje najveći udio od 39% čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, a slijede rashodi za zaposlene s udjelom od 22%.

Grafikon 2. Udio rashoda po skupinama u rashodima poslovanja

Kod usporedbe izvršenja 2015. godine s izvršenjem 2014. godine uzete su u obzir specifičnosti vezane uz promjene u obuhvatu iskazivanja prihoda i primitaka te rashoda i izdataka financiranih iz vlastitih i namjenskih izvora u državnom proračunu te promjene vezane uz izdvajanje Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) iz državnog proračuna i sustava državne riznice koje se primjenjuju od 2015. godine.

Naime, u 2014. godini HZZO je bio sastavni dio državnog proračuna sa svim svojim приходima i rashodima, a od 2015. godine je izdvojen. Nadalje, u 2014. vlastiti i namjenski prihodi i primici proračunskih korisnika u znanosti, visokom obrazovanju, pravosuđu-sustavu izvršenja sankcija, socijalnoj skrbi kao i ustanova u kulturi, nacionalnih parkova, parkova prirode, zdravstvenih ustanova, Državnog zavoda za zaštitu prirode i Hrvatskog hidrografskog instituta nisu bili iskazani u državnom proračunu za razliku od izvršenja 2015. godine. Da bi se omogućila usporedba izvršenja 2014. i 2015. izrađen je pregled izvršenja rashoda državnog proračuna u 2014. i 2015. godini koji isključuje gore navedene promjene u državnom proračunu (tablica 9.).

U stupcu Ostvarenje 2014. isključeno je izvršenje rashoda HZZO-a (za sve skupine rashoda), a u stupcu Ostvarenje 2015. isključeno je izvršenje rashoda financiranih iz vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka gore navedenih proračunskih korisnika. Također, u stupcu Ostvarenje 2015. na skupini rashoda 36 Pomoći isključeni su transferi proračunskih sredstava HZZO-u doznačeni u razdoblju siječanj – prosinac 2015. u iznosu od 2,4 milijarde kuna.

Tablica 9. Kretanje rashoda poslovanja u 2014. i 2015. godini s isključenim promjenama

(u kunama)		Ostvarenje 2014.	Ostvarenje 2015.	Razlika 2015. i 2014.	Indeks 2015./ 2014.
		1	2	3=2-1	4=2/1
3	Rashodi poslovanja	102.565.977.735	105.623.843.904	3.057.866.170	103,0
31	Rashodi za zaposlene	21.222.555.045	21.274.786.912	52.231.867	100,2
32	Materijalni rashodi	7.497.002.360	7.471.637.792	-25.364.568	99,7
34	Financijski rashodi	10.353.953.519	10.942.573.146	588.619.627	105,7
35	Subvencije	5.174.465.764	6.425.957.327	1.251.491.562	124,2
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	8.646.989.167	9.200.615.457	553.626.290	106,4
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i drug	44.860.332.853	45.333.608.021	473.275.168	101,1
38	Ostali rashodi	4.810.679.026	4.974.665.250	163.986.223	103,4

Uzimajući u obzir promjene u državnom proračunu (tablica 9.), rashodi poslovanja u 2015. u odnosu na prošlu godinu povećani su za 3,1 milijardu kuna odnosno za 3% što je rezultat povećanja na svim skupinama rashoda izuzev materijalnih rashoda.

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene u 2015. godini izvršeni su u iznosu od 25 milijardi kuna što čini 99,9% planiranih sredstava za 2015. godinu. Od navedenog iznosa rashodi za zaposlene financirani vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika koji su Zakonom izuzeti od uplate u državni proračun evidentirani su u iznosu od 3,8 milijardi kuna.

Uzimajući u obzir promjene u državnom proračunu za 2015. godinu (tablica 9.), rashodi za zaposlene u 2015. godini povećani su za 52,2 milijuna kuna u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Navedeno povećanje rezultat je povećanja ostalih rashoda za zaposlene i doprinosa uz istovremeno smanjenje na plaćama. Ostali rashodi za zaposlene povećani su za 151,3 milijuna kuna prvenstveno radi isplate razlike iznosa jubilarne nagrade sukladno Odluci o isplati razlike jubilarne nagrade službenicima i namještenicima u javnim službama koju je Vlada Republike Hrvatske donijela 11. lipnja 2015. Naime, sukladno ovoj Odluci u 2015. godini bilo je potrebno isplatiti razliku između isplaćenog iznosa jubilarne nagrade (500,00 kuna) i iznosa jubilarne nagrade po osnovici za izračun jubilarne nagrade od 1.800,00 kuna svim službenicima i namještenicima u javnim službama koji su tijekom 2014. i 2015. godine ostvarili pravo na jubilarnu nagradu, a kojima je jubilarna nagrada isplaćena prema umanjenoj osnovici od 500,00 kuna. Doprinosi su povećani u odnosu na prošlu godinu za 31,1 milijun kuna iz razloga što je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima (Narodne novine, br. 41/14), koji je stupio na snagu u travnju 2014., povećan zdravstveni doprinos s 13% na 15% bruto plaće.

U odnosu na isto razdoblje prošle godine, plaće su smanjene za 130,2 milijuna kuna što je rezultat:

- ukidanja dodataka od 4%, 8% i 10% na vjernost službi od 1. travnja 2014. i
- smanjenja osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika za 8% (počevši s plaćom za mjesec prosinac 2014. godine, koja je isplaćena u mjesecu siječnju 2015. godine).

U 2015. godini uvedena je i dodatna mjera daljnjeg snižavanja plaća državnih dužnosnika, čija je osnovica za obračun plaće umanjena temeljem Odluke o visini osnovice za obračun plaća državnih dužnosnika (Narodne novine, br. 151/14). Ovim se navedena osnovica snižava za daljnjih 8% u odnosu na visinu osnovice za obračun plaća državnih dužnosnika od travnja 2014. Osim smanjenja osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika, od travnja 2014. smanjena je i osnovica za obračun plaće sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika za 6%.

Također, krajem ožujka 2015. godine Hrvatski sabor donio je izmjene Zakona o uskrati prava na uvećanje plaće po osnovi ostvarenih godina radnog staža (Narodne novine, br. 36/15) koji uređuje spomenuto smanjenje kao i izmjene Zakona o uskrati isplate pojedinih materijalnih prava zaposlenima u javnim službama koji uređuje pravo na božićnice i regres (Narodne novine, br. 36/15).

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od 11 milijardi kuna, što je 2,6% više od planiranih sredstava za 2015. godinu, prvenstveno radi evidentiranja rashoda koji se financiraju iz izvora koji ne utječu na visinu manjka državnog proračuna. Od navedenog iznosa materijalni rashodi financirani vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika koji su Zakonom izuzeti od uplate u državni proračun evidentirani su u iznosu od 3,6 milijardi kuna.

Uzimajući u obzir promjene u državnom proračunu (tablica 9.) materijalni rashodi, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, manji su za 25,4 milijuna kuna. U strukturi materijalnih rashoda najznačajnije smanjenje u 2015. bilježe naknade troškova zaposlenima koje su smanjene za 7% te rashodi za materijal i energiju koji su smanjeni za 23,6% u odnosu na ostvarenje 2014. Kod naknada troškova zaposlenima najveće uštede odnose se na naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život dok su kod rashoda za materijal i energiju ostvarene uštede na svim stavkama rashoda. U okviru rashoda za materijal i energiju u 2015. evidentirani su i rashodi s osnova vojnih sredstava za jednokratnu upotrebu u iznosu od 4,7 milijuna kuna što predstavlja smanjenje u iznosu od 355 milijuna kuna u odnosu na izvršenje 2014. Navedeno smanjenje rezultat je primjene novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 124/14), usklađenog s pravilima europske statistike (EUROSTAT), a temeljem kojeg se nabava dugotrajne vojne opreme koja se ne uništava jednokratnom upotrebom evidentira u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine na osnovnom računa 42281 Vojna oprema. Vojna oprema za jednokratnu upotrebu i dalje se evidentira na istom osnovnom računu (s izmijenjenim nazivom) 32261 Vojna sredstva za jednokratnu upotrebu.

Rashodi za usluge povećani su u odnosu na 2014. za 3,1% što je rezultat povećanja troškova usluga za tekuće i investicijsko održavanje te računalnih usluga, uz smanjenje troškova intelektualnih i osobnih te komunalnih usluga.

Financijski rashodi

U 2015. godini financijski rashodi izvršeni su u iznosu od 11 milijardi kuna što je 98,5% planiranih sredstava. Najveći udio u financijskim rashodima (96,8%) čine kamate koje iznose 10,6 milijardi kuna, od čega kamate za izdane vrijednosne papire 9 milijardi kuna, a kamate za primljene kredite i zajmove 1,6 milijardi kuna.

Od ukupno izvršenog iznosa evidencijski je iskazano 23,9 milijuna kuna financijskih rashoda podmirenih iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika koji su Zakonom izuzeti od uplate u državni proračun.

U odnosu na isto razdoblje prethodne godine, a uzimajući u obzir sve promjene u državnom proračunu (tablica 9.), financijski rashodi izvršeni su za 588,6 milijuna kuna više ili 5,7%. Navedeno je rezultat povećanja kamata za izdane vrijednosne papire za 825,7 milijuna kuna (10,1%) uz istodobno smanjenje kamata za primljene kredite i zajmove za 122,9 milijuna kuna (7,1%) i za ostale financijske rashode za 114,2 milijuna kuna (25,8%).

Subvencije

Rashodi za subvencije u 2015. godini izvršeni su u iznosu od 6,4 milijarde kuna ili 97,5% ukupno planiranih sredstava za 2015. godinu. U odnosu na prethodnu godinu, doznačena sredstva veća su za 24,2% ili 1,3 milijarde kuna što je rezultat povećanja subvencija u poljoprivredi i brodogradnji.

Od ukupno isplaćenih subvencija, najveći udio od 60,6% odnosi se na subvencije u poljoprivredi u iznosu od 3,9 milijardi kuna, od čega za:

- izravna plaćanja u poljoprivredi 3 milijarde kuna, od čega je 1,3 milijarde kuna financirano iz sredstava Europskog poljoprivrednog jamstvenog fonda (EAGF) i
- mjere ruralnog razvoja u iznosu od 522,1 milijuna kuna, od čega je 498 milijuna kuna financirano iz sredstava Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EAFRD).

Subvencije isplaćene u prometu, prometnoj infrastrukturi i komunikacijama iznose 1,4 milijarde kuna od čega sredstva utrošena za poticanje željezničkog putničkog prometa iznose 498,3 milijuna kuna, a za poticanje redovitih pomorskih putničkih i brzobrodskih linija 309,6 milijuna kuna.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna izvršene su u iznosu od 11,6 milijardi kuna, od čega se iznos od 2,4 milijarde kuna odnosi na transfer proračunskih sredstava HZZO-u, doznačen u 2015. Isključivši promjene (tablica 9.), pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u 2015. veće su za 553,6 milijuna kuna ili 6,4% u odnosu na isto razdoblje prošle godine što je rezultat:

- povećanja sredstava izravnjanja za decentralizirane funkcije te pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 682,9 milijuna kuna. Budući da je izmjenama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz prosinca 2014. (Narodne novine, br. 147/14) došlo do smanjenja izravnih stopa za decentralizirane funkcije s dotadašnjih 12% na 6% ostvarenog poreza na dohodak, smanjenje prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kompenzirano je kroz veću pomoć s pozicija dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije i pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- povećanja na programima ruralnog razvoja i razvoja sustava javne odvodnje i zaštite voda i mora u iznosu od 323,8 milijuna kuna
- smanjenja uplate doprinosa Republike Hrvatske proračunu Europske unije za 492,5 milijuna kuna u 2015. u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Obveza uplate doprinosa je smanjena zbog ostvarenog viška ostalih prihoda Europske unije, a koje nisu povezane s uplatama zemalja članica.

Naknade građanima i kućanstvima

Iako u strukturi ostvarenih rashoda poslovanja za promatrano razdoblje i nadalje najveći udio od 39% čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, navedeni udio se značajno smanjio u 2015. godini izdvajanjem HZZO-a iz državnog proračuna i državne riznice.

U razdoblju 2015. godine naknade građanima i kućanstvima izvršene su u iznosu od 45,3 milijardi kuna, što je u usporedbi s prošlom godinom povećanje za 473,3 milijuna kuna (navedena usporedba podrazumijeva isključene naknade građanima i kućanstvima isplaćene s pozicija HZZO-a u 2014. godini).

Najveći dio rashoda u ovoj skupini odnosi se na mirovine i mirovinska primanja u iznosu od 36,7 milijardi kuna, što čini 80,9% ukupno izvršenih rashoda za naknade građanima i kućanstvima u 2015. godini. U odnosu na 2014. godinu mirovine su porasle za 356,3 milijuna kuna ili 1% zbog povećanja aktualne vrijednosti mirovina za 0,3% (indeksacija mirovina) od 1. srpnja 2015. godine. Osim indeksacije mirovina, na porast rashoda za mirovine, utjecala je isplata jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovinskih primanja ostvarenih u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti u iznosu od 175 milijuna kuna.

Naknade u socijalnoj skrbi iznose 2,2 milijarde kuna i u odnosu na prošlu godinu porasle su za 16,6 milijuna kuna. Sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15) u listopadu 2015. počela je isplata sredstava za naknade ugroženog kupca energenata te je u razdoblju od listopada do prosinca 2015. po toj osnovi isplaćeno 28,1 milijun kuna (u prosincu 2015. bilo je 62.516 korisnika navedene naknade). Dječji doplatk isplaćen je u iznosu od 1,6 milijardi kuna što predstavlja 51 milijun kuna manje u odnosu na ostvarenje 2014. zbog smanjenog broja korisnika.

Tablica 10. Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade s isključenim promjenama

(u kunama)	Ostvarenje 2014.	Ostvarenje 2015.	Razlika 2015. i 2014.	Indeks 2015./ 2014.
	1	2	3=2-1	4=2/1
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	44.860.332.853	45.333.608.021	473.275.168	101,1
od čega:				
mirovine	36.335.585.836	36.691.885.200	356.299.363	101,0
socijalna skrb	2.137.545.528	2.154.171.926	16.626.398	100,8
dodatni porodični dopust i oprema za novorođeno dijete	1.131.874.832	1.178.612.249	46.737.416	104,1
dječji doplatk	1.639.302.212	1.588.338.668	-50.963.544	96,9
naknada za nezaposlene	1.495.582.773	1.532.004.199	36.421.426	102,4
trajna prava	613.200.822	588.720.436	-24.480.386	96,0
troškovi školarine (diplomski, preddiplomski i doktorski studij)	253.980.320	226.359.448	-27.620.872	89,1
aktivna politika tržišta rada	154.690.272	140.149.005	-14.541.267	90,6
ostalo	1.098.570.257	1.233.366.891	134.796.634	112,3

Ostali rashodi

Ostali rashodi izvršeni su u 2015. u iznosu od 5 milijardi kuna što čini 87,6% planiranih sredstava za 2015. godinu. Od navedenog iznosa u državni proračun ručno je evidentirano 40,3 milijuna kuna.

Najveće stavke na ovoj kategoriji rashoda čine tekuće donacije u iznosu 1,9 milijardi kuna, od čega je iznos od 328 milijuna kuna izdvojen na stavkama Ministarstva financija (potpore

vjerskim zajednicama, naknade za štete uzrokovane elementarnim nepogodama, isplate po sudskim rješenjima, potpore političkim strankama, proračunska zaliha i dr.).

Kapitalne pomoći u promatranom razdoblju izvršene su u iznosu od 1,7 milijardi kuna od čega se 886,9 milijuna kuna odnosi na transfer Hrvatskim autocestama i HŽ Infrastrukturi za dio pripadajuće naknade u cijeni goriva. Za održavanje željezničke infrastrukture, regulaciju prometa i modernizaciju željezničkih vozila u 2015. godini doznačeno je 555 milijuna kuna.

Učešće Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u ostalim rashodima iznosi 583,8 milijuna kuna, a vezano je najvećim dijelom uz rashode za smještaj i prehranu studenata, poboljšanje studentskog standarda i razvoj sporta.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2015. godini izvršeni su u iznosu od 3,2 milijarde kuna odnosno 92,4% plana. U strukturi navedenih rashoda najveći udio od 75% odnosi se na ulaganja u građevinske objekte te postrojenja i opremu.

Tablica 11. Kretanje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u 2014. i 2015. s isključenjima promjenama

(u kunama)		Ostvarenje 2014.	Ostvarenje 2015.	Razlika 2015. i 2014.	Indeks 2015./ 2014.
		1	2	3=2-1	4=2/1
4	Rashodi (za nabavu nefinancijske imovine)	1.830.999.248	2.691.421.299	860.422.052	147,0

Napomena: u stupcu Ostvarenje 2014. isključeno je izvršenje rashoda za nabavu nefinancijske imovine HZZO-a. U stupcu Ostvarenje 2015. isključeno je izvršenje rashoda koji se u državnom proračunu evidentiraju ručno (proračunski korisnici u znanosti, visokom obrazovanju, pravosuđu-sustavu izvršenja sankcija, socijalnoj skrbi kao i ustanove u kulturi, nacionalni parkovi, parkovi prirode, zdravstvene ustanove, Državni zavod za zaštitu prirode i Hrvatski hidrografski institut).

Uzimajući u obzir promjene u državnom proračunu (tablica 11.) rashodi za nabavu nefinancijske imovine povećani su za 860,4 milijuna kuna u odnosu na 2014. što je rezultat povećanja rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine Ministarstva obrane (Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 124/14)), Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta te Ministarstva unutarnjih poslova za Schengenski instrument - postrojenja i oprema, prijevozna sredstva.

2. Izvršenje rashoda po izvorima financiranja

Tablica 12. Izvršenje rashoda po izvorima financiranja

Izvor sredstava (u kunama)		Ostvarenje 2014.	Ostvarenje 2015.
UKUPNO		127.546.494.496,98	118.607.849.058,54
1	Opći prihodi i primici	80.264.119.552,48	80.107.158.645,54
2	Doprinosi	41.691.305.205,57	23.142.002.554,46
3	Vlastiti prihodi	67.852.849,84	1.082.987.985,62
4	Prihodi za posebne namjene	3.193.361.010,93	7.887.573.281,23
5	Pomoći	2.097.376.815,06	5.752.206.855,34
6	Donacije	52.820.333,22	99.030.460,96
7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja		362.202.268,07
8	Namjenski primici	179.658.729,88	174.687.007,32

U 2015. godini prema izvorima financiranja najveći udio rashoda državnog proračuna od 67,5% financiran je iz izvora opći prihodi i primici u iznosu od 80,1 milijardi kuna, nakon čega slijede rashodi financirani iz doprinosa u iznosu od 23,1 milijardi kuna. U odnosu na prošlu godinu, rashodi financirani iz doprinosa smanjeni su u iznosu od 18,5 milijardi kuna prvenstveno zbog izdvajanja HZZO-a iz sustava državne riznice i državnog proračuna.

S druge strane rashodi financirani iz vlastitih prihoda, prihoda za posebne namjene, pomoći i donacija u 2015. izvršeni su u ukupnom iznosu od 14,8 milijardi što predstavlja povećanje od 9,4 milijarde kuna u odnosu na 2014. godinu što je prvenstveno rezultat proširenja obuhvata u iskazivanju prihoda i primitaka te rashoda i izdataka financiranih iz vlastitih i namjenskih izvora u državnom proračunu proračunskih korisnika koji su temeljem Zakona izuzeti od uplate u državni proračun.

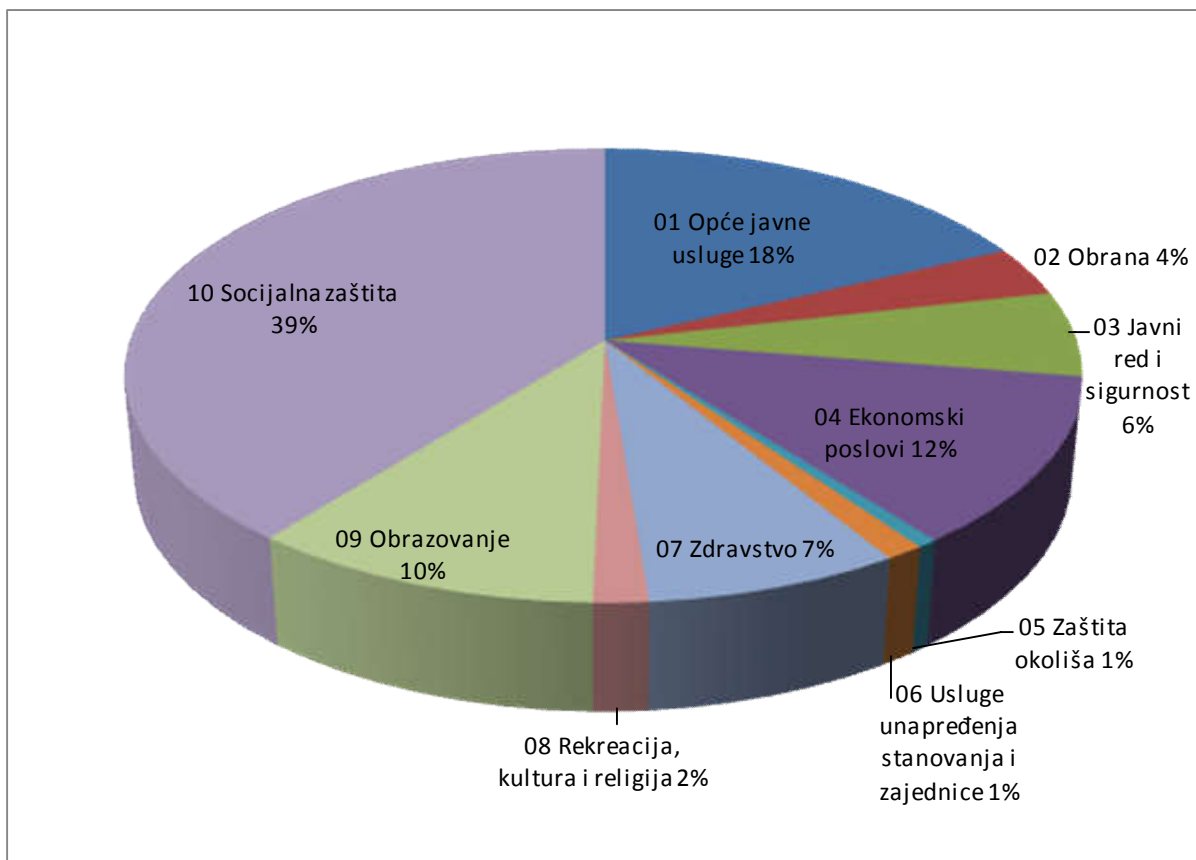
U 2015. godini iz izvora pomoći financirano je 5,8 milijardi kuna rashoda, od čega je iz sredstava Europske unije financirano 4,6 milijardi kuna (Europski poljoprivredni jamstveni fond 1,3 milijarde kuna, Europski fond za regionalni razvoj 985,8 milijuna kuna, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj 498 milijuna kuna, Europski socijalni fond 378 milijuna kuna, Kohezijski fond 369 milijuna kuna, Program Schengen 226,7 milijuna kuna itd.). U odnosu na izvršenje 2014. godine korištenje Europskih fondova povećano je za 2,5 milijardi kuna ili 45,8%.

3. Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji

S ciljem povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava prema namjeni, u nastavku se u okviru godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna daje prikaz rashoda po funkcijskoj klasifikaciji. Brojčane oznake i nazivi funkcijske klasifikacije preuzeti su iz međunarodne klasifikacije funkcija države (COFOG) Ujedinjenih naroda – Klasifikacija rashoda u skladu s namjenom.

U 2015. godini najveći udio rashoda državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji odnosi se na socijalnu zaštitu 39%, nakon čega slijede rashodi za opće javne usluge 18%.

Grafikon 3. Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji

Tablica 13. Rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine iskazani po namjenama-funkcijskoj klasifikaciji

Funkcijska klasifikacija (u kunama)		Izvršenje 2015.
UKUPNO		118.607.849.058,54
01	Opće javne usluge	21.187.272.962,88
011	Izvršna i zakonodavna tijela, financijski i fiskalni poslovi	6.205.670.403,15
0111	Izvršna i zakonodavna tijela	538.329.642,20
0112	Financijski i fiskalni poslovi	5.047.431.398,07
0113	Vanjski poslovi	619.909.362,88
013	Opće usluge	295.089.426,98
0131	Opće usluge vezane za službenike	32.826.488,07
0132	Sveukupno planiranje i statističke usluge	86.466.174,54
0133	Ostale opće usluge	175.796.764,37
015	Istraživanje i razvoj: Opće javne usluge	1.376.684.557,84
0150	Istraživanje i razvoj: Opće javne usluge	1.376.684.557,84
016	Opće javne usluge koje nisu drugdje svrstane	220.910.202,18
0160	Opće javne usluge koje nisu drugdje svrstane	220.910.202,18
017	Transakcije vezane za javni dug	10.737.180.112,07
0170	Transakcije vezane za javni dug	10.737.180.112,07
018	Prijenosi općeg karaktera između različitih državnih razina	2.351.738.260,66
0180	Prijenosi općeg karaktera između različitih državnih razina	2.351.738.260,66
02	Obrana	4.236.906.482,78
021	Vojna obrana	4.150.362.787,07
0210	Vojna obrana	4.150.362.787,07
023	Inozemna vojna pomoć	86.385.923,20
0230	Inozemna vojna pomoć	86.385.923,20
025	Rashodi za obranu koji nisu drugdje svrstani	157.772,51
0250	Rashodi za obranu koji nisu drugdje svrstani	157.772,51
03	Javni red i sigurnost	7.241.184.028,84
031	Usluge policije	4.243.591.779,33
0310	Usluge policije	4.243.591.779,33
032	Usluge protupožarne zaštite	175.336.252,86
0320	Usluge protupožarne zaštite	175.336.252,86
033	Sudovi	1.551.496.611,25
0330	Sudovi	1.551.496.611,25
034	Zatvori	504.019.637,64
0340	Zatvori	504.019.637,64
036	Rashodi za javni red i sigurnost koji nisu drugdje svrstani	766.739.747,76
0360	Rashodi za javni red i sigurnost koji nisu drugdje svrstani	766.739.747,76
04	Ekonomski poslovi	14.231.235.044,25
041	Opći ekonomski, trgovački i poslovi vezani uz rad	806.475.521,11
0411	Opći ekonomski i trgovački poslovi	506.278.808,12

0412	Opći poslovi vezani uz rad	300.196.712,99
042	Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i lov	5.353.568.616,44
0421	Poljoprivreda	5.090.017.511,82
0422	Šumarstvo	94.901.786,77
0423	Ribarstvo i lov	168.649.317,85
043	Gorivo i energija	586.057.772,35
0432	Nafta i prirodni plin	586.057.772,35
044	Rudarstvo, proizvodnja i građevinarstvo	884.042.656,13
0442	Proizvodnja	878.866.878,26
0443	Građevinarstvo	5.175.777,87
045	Promet	5.478.696.515,20
0451	Cestovni promet	2.744.005.058,64
0452	Promet vodnim putovima	830.234.188,09
0453	Željeznici promet	1.576.809.207,59
0454	Zračni promet	327.648.060,88
046	Komunikacije	90.565.413,63
0460	Komunikacije	90.565.413,63
047	Ostale industrije	199.041.897,10
0471	Distribucija i skladištenje	5.987.494,51
0473	Turizam	193.054.402,59
048	Istraživanje i razvoj: Ekonomski poslovi	51.842.000,67
0481	Istraživanje i razvoj: Opći ekonomski, trgovački i poslovi	20.387.937,40
0483	Istraživanje i razvoj: Gorivo i energija	28.629.296,80
0484	Istraživanje i razvoj: Rudarstvo, proizvodnja i građevinarstva	1.095.138,46
0485	Istraživanje i razvoj: Promet	1.729.628,01
049	Ekonomski poslovi koji nisu drugdje svrstani	780.944.651,62
0490	Ekonomski poslovi koji nisu drugdje svrstani	780.944.651,62
05	Zaštita okoliša	705.473.628,76
051	Gospodarenje otpadom	570.499,29
0510	Gospodarenje otpadom	570.499,29
052	Gospodarenje otpadnim vodama	15.812.539,77
0520	Gospodarenje otpadnim vodama	15.812.539,77
053	Smanjenje zagađivanja	56.491.594,68
0530	Smanjenje zagađivanja	56.491.594,68
054	Zaštita bioraznolikosti i krajolika	425.028.243,49
0540	Zaštita bioraznolikosti i krajolika	425.028.243,49
055	Istraživanje i razvoj: Zaštita okoliša	25.851.686,43
0550	Istraživanje i razvoj: Zaštita okoliša	25.851.686,43
056	Poslovi i usluge zaštite okoliša koji nisu drugdje svrstani	181.719.065,10
0560	Poslovi i usluge zaštite okoliša koji nisu drugdje svrstani	181.719.065,10
06	Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	1.346.005.346,42
061	Razvoj stanovanja	621.318.405,42
0610	Razvoj stanovanja	621.318.405,42
062	Razvoj zajednice	410.667.121,56

0620	Razvoj zajednice	410.667.121,56
063	Opskrba vodom	312.728.175,32
0630	Opskrba vodom	312.728.175,32
066	Rashodi vezani za stanovanje i kom. pogodnosti koji nisu drugdje svrstani	1.291.644,12
0660	Rashodi vezani za stanovanje i kom. pogodnosti koji nisu drugdje svrstani	1.291.644,12
07	Zdravstvo	8.853.656.054,53
072	Službe za vanjske pacijente	21.295.864,58
0721	Opće medicinske usluge	19.296.082,58
0722	Specijalističke medicinske usluge	1.999.782,00
073	Bolničke službe	6.086.025.734,17
0731	Usluge općih bolnica	10.770.474,65
0732	Usluge specijalističkih bolnica	6.075.255.259,52
074	Službe javnog zdravstva	76.342.364,81
0740	Službe javnog zdravstva	76.342.364,81
075	Istraživanje i razvoj zdravstva	14.810.434,03
0750	Istraživanje i razvoj zdravstva	14.810.434,03
076	Poslovi i usluge zdravstva koji nisu drugdje svrstani	2.655.181.656,94
0760	Poslovi i usluge zdravstva koji nisu drugdje svrstani	2.655.181.656,94
08	Rekreacija, kultura i religija	1.916.413.202,52
081	Službe rekreacije i sporta	216.885.396,75
0810	Službe rekreacije i sporta	216.885.396,75
082	Službe kulture	1.109.153.092,12
0820	Službe kulture	1.109.153.092,12
083	Službe emitiranja i izdavanja	147.173,31
0830	Službe emitiranja i izdavanja	147.173,31
084	Religijske i druge službe zajednice	569.744.059,52
0840	Religijske i druge službe zajednice	569.744.059,52
086	Rashodi za rekreaciju, kulturu i religiju koji nisu drugdje	20.483.480,82
0860	Rashodi za rekreaciju, kulturu i religiju koji nisu drugdje	20.483.480,82
09	Obrazovanje	12.244.911.410,21
091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	4.706.771.080,29
0911	Predškolsko obrazovanje	18.047.150,00
0912	Osnovno obrazovanje	4.688.723.930,29
092	Srednjoškolsko obrazovanje	2.896.397.235,43
0922	Više srednjoškolsko obrazovanje	2.896.397.235,43
094	Visoka naobrazba	3.916.604.441,66
0941	Prvi stupanj visoke naobrazbe	
0942	Drugi stupanj visoke naobrazbe	3.916.604.441,66
095	Obrazovanje koje se ne može definirati po stupnju	129.816.695,40
0950	Obrazovanje koje se ne može definirati po stupnju	129.816.695,40
096	Dodatne usluge u obrazovanju	225.575.999,65
0960	Dodatne usluge u obrazovanju	225.575.999,65
097	Istraživanje i razvoj obrazovanja	331.518.727,98

0970	Istraživanje i razvoj obrazovanja	331.518.727,98
098	Usluge obrazovanja koje nisu drugdje svrstane	38.227.229,80
0980	Usluge obrazovanja koje nisu drugdje svrstane	38.227.229,80
10	Socijalna zaštita	46.644.790.897,35
101	Bolest i invaliditet	10.386.522.724,03
1011	Bolest	0,00
1012	Invaliditet	10.386.522.724,03
102	Starost	23.538.239.796,02
1020	Starost	23.538.239.796,02
103	Slijednici	4.848.774.524,31
1030	Slijednici	4.848.774.524,31
104	Obitelj i djeca	3.347.455.280,48
1040	Obitelj i djeca	3.347.455.280,48
105	Nezaposlenost	2.287.642.430,83
1050	Nezaposlenost	2.287.642.430,83
107	Socijalna pomoć stanovništvu koje nije obuhvaćeno redovnim socijalnim programima	1.406.344.698,26
1070	Socijalna pomoć stanovništvu koje nije obuhvaćeno redovnim socijalnim programima	1.406.344.698,26
108	Istraživanje i razvoj socijalne zaštite	41.845.407,76
1080	Istraživanje i razvoj socijalne zaštite	41.845.407,76
109	Aktivnosti socijalne zaštite koje nisu drugdje svrstane	787.966.035,66
1090	Aktivnosti socijalne zaštite koje nisu drugdje svrstane	787.966.035,66

Tablica 14. Dospjele nepodmirene obveze proračunskih korisnika državnog proračuna

U tablici 14. iskazano je stanje dospjelih nepodmirenih obveza ministarstava i drugih državnih tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije s danom 31. prosinca 2015. godine. Ukupne dospjele nepodmirene obveze proračunskih korisnika državnog proračuna iznosile su 2,1 milijardu kuna.

RAZDJEL	NAZIV	DOSPJELE OBVEZE
010	HRVATSKI SABOR	323.446
012	DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO	22.173
013	URED PREDSJEDNIKA RH PO PRESTANKU OBNAŠANJA DUŽNOSTI	0
015	URED PREDSJEDNICE RH	110.086
017	USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE	0
018	AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	0
020	VLADA REPUBLIKE HRVATSKE	634.074
025	MINISTARSTVO FINACIJA	559.519
027	RH SIGURNOSNO - OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	595.158
028	DRŽAVNI URED ZA SREDIŠNJU JAVNU NABAVU	8.601
029	DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM	18.506
030	MINISTARSTVO OBRANE RH	18.660.102
032	DRŽAVNI URED ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE	1.222.566
033	DRŽ. URED ZA OBNOVU I STAM. ZB RINJAVANJE	7.949.080
040	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA	66.714.163
041	MINISTARSTVO BRANITELJA	0
048	MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA RH	18.543
049	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA	350.863.247
051	MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA	13.536.433
052	POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O SUKOBU INTERESA	10.746
055	MINISTARSTVO KULTURE KONSOLIDIRANE	6.098.289
060	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE	23.839.655
061	MINISTARSTVO REGIONALNOGA RAZVOJA I FONDOVA EU	0
065	MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE	269.115.839
076	MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOGA UREĐENJA	1.400.560
077	MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE	10.930.297
080	MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA	42.442.947
086	MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA	73.141.346
090	MINISTARSTVO TURIZMA	0
095	MINISTARSTVO UPRAVE	9.727.956
096	MINISTARSTVO ZDRAVLJA	1.099.083.939
102	MINISITARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH	23.541.316
106	HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI	0
110	MINISTARSTVO PRAVOSUĐA	57.982.616
120	URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA	0
121	PRAVOBRANITELJ ZA DJECU	11.512
122	PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOT SPOLOVA	0
123	PRAVOBRANITELJICA ZA OSOBE S INVALIDITETOM	0
160	DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU	0
185	DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU	0
196	DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE	0
240	URED VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST	0
241	OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR TELEKOMUNIKACIJA	1.482
242	ZAVOD ZA SIGURNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA	6.532
250	AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	0
256	DRŽAVNI ZAVOD ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST	3.305
258	POVJERENIK ZA INFORMIRANJE	0
	Ukupno	2.078.574.034

RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

U razdoblju od I.-XII. 2015. godine ukupni prihodi (prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine) ostvareni su u iznosu od 109,8 milijardi kuna, a rashodi (rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine) u iznosu od 118,6 milijardi kuna.

Tablica 15. Račun prihoda, rashoda i financiranja za razdoblje I.-XII. 2015. godine

A. Račun prihoda i rashoda

	TEKUĆI PLAN 2015.	IZVRŠENJE 2015.	INDEKS
PRIHODI POSLOVANJA	107.740.591.928	109.110.878.972,12	101,3
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	450.638.451	645.008.947,57	143,1
UKUPNI PRIHODI	108.191.230.379	109.755.887.919,69	101,4
RASHODI POSLOVANJA	117.306.420.492	115.455.805.550,64	98,4
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	3.410.906.975	3.152.043.507,90	92,4
UKUPNI RASHODI	120.717.327.467	118.607.849.058,54	98,3
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	-12.526.097.088	-8.851.961.138,85	70,7

B. Račun financiranja

	TEKUĆI PLAN 2015.	IZVRŠENJE 2015.	INDEKS
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	29.154.951.179	31.609.821.903,39	108,4
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	25.734.854.091	27.301.288.316,38	106,1
PRIJENOS DEPOZITA IZ PRETHODNE GODINE	11.206.000.000	11.657.085.942,29	104,0
PRIJENOS DEPOZITA U NAREDNU GODINU	-2.100.000.000	-7.113.658.390,45	338,7
NETO FINANCIRANJE	12.526.097.088	8.851.961.138,85	70,7
VIŠAK / MANJAK + NETO FINANCIRANJE	0	0	0

Sljedeća tablica daje prikaz strukture plana i ostvarenja računa financiranja državnog proračuna za razdoblje I.-XII. 2015. godine.

Tablica 16. Račun financiranja

(u kunama)	Plan 2015.	Izvršenje 2015.	Indeks Izv.'15./ Plan'15.
	1	2	3=2/1
NETO FINANCIRANJE	12.526.097.088,0	8.851.961.138,9	70,7
Prijenos depozita iz prethodne godine	11.206.000.000,0	11.657.085.942,3	104,0
Prijenos depozita u narednu godinu	-2.100.000.000,0	-7.113.658.390,5	338,7
PRIMICI OD FINANIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	29.154.951.179,0	31.609.821.903,4	108,4
PRIMLJENI POVRA TI GLA VNICA DANIH ZAJMOVA I DEPOZITA	177.800.000,0	414.274.704,1	233,0
PRIMICI OD IZDANIH VRIJEDNOSNIH PAPIRA	21.072.530.827,0	23.440.665.000,0	111,2
Trezorski zapisi (neto)	0,0	0,0	0,0
Obveznice	21.072.530.827,0	23.440.665.000,0	111,2
PRIMICI OD PRODAJE DIONICA I UDJELA U GLAVNICI	50.000.000,0	1.115.619,4	2,2
PRIMICI OD ZADUŽIVANJA	7.854.620.352,0	7.753.766.579,9	98,7
Primljeni krediti i zajmovi od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada	699.068.253,0	727.084.944,4	104,0
Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	0,0	1.607.200.000,0	
Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	7.155.552.099,0	5.417.715.916,5	75,7
Primljeni zajmovi od drugih razina vlasti	0,0	1.765.719,0	0,0
IZDACI ZA FINANIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	25.734.854.091,0	27.301.288.316,4	106,1
IZDACI ZA DANE ZAJMOVE I DEPOZITE	1.123.334.814,0	969.402.886,0	86,3
IZDACI ZA DIONICE I UDJELE U GLAVNICI	1.069.588.877,0	761.276.774,8	71,2
IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE PRIMLJENIH KREDITA I ZAJMOVA	9.651.431.200,0	10.028.273.472,8	103,9
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada	2.091.539.451,0	2.047.046.075,6	97,9
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	1.159.686.539,0	1.292.015.422,1	111,4
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	6.391.453.396,0	6.680.438.774,4	104,5
Otplata glavnice primljenih zajmova od trgovačkih društava i obrtnika izvan javnog sektora	0,0	21.387,0	
Otplata glavnice primljenih zajmova od drugih razina vlasti	8.751.814,0	8.751.813,6	100,0
IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE ZA IZDANE VRIJEDNOSNE PAPIRE	13.890.499.200,0	15.542.335.182,8	111,9
Izdaci za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise	0,0	1.622.997.256,7	
Izdaci za otplatu glavnice za izdane obveznice	13.890.499.200,0	13.919.337.926,1	100,2

Ukupni **primici od financijske imovine i zaduživanja** u razdoblju od I.-XII. 2015. godine ostvareni su u iznosu od 31,6 milijardi kuna čime su financirani izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova te manjak državnog proračuna.

U strukturi ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja **primici od izdanih vrijednosnih papira** iznose 23,4 milijarde kuna, od čega se 12,0 milijardi kuna odnosi na obveznice izdane na domaćem tržištu kapitala, a 11,4 milijardi kuna na obveznice izdane u inozemstvu.

Primici izdanih vrijednosnih papira u odnosu na planirana sredstva veći su za 2,4 milijarde kuna ili 11,2%. Navedeno je rezultat emisije obveznica u prosincu 2015. na domaćem tržištu kapitala u iznosu od HRK 6,0 milijardi sa svrhom stjecanja sredstava za povrat državnog duga čije je dospijeće u sljedećoj proračunskoj godini. Navedeno je u skladu s člankom 77. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15). Obveznice dospijevaju 2026., a izdane su uz kuponsku kamatnu stopu od 4,25% i prinosom od 4,4% bez premije na novo izdanje.

Zaduženje putem obveznica, osim emisije iz prosinca, realizirano je u ožujku 2015. na inozemnom tržištu kapitala gdje se Republika Hrvatska zadužila izdavanjem desetogodišnjih euroobveznica ukupne vrijednosti 1,5 milijardi EUR-a po cijeni od 97,845% nominalnog iznosa. Kamatni kupon iznosi 3,0% uz prinos do dospjeća 3,256%.

Treća emisija obveznica realizirana je u srpnju 2015. na domaćem tržištu kapitala u iznosu od HRK 6,0 milijardi s dospjećem 2025. s kuponskom kamatnom stopom od 4,5% i uz prinos od 4,69%, bez premije za novo izdanje.

Primici od zaduživanja ostvareni su u iznosu od 7,8 milijardi kuna, od čega na primljene kredite i zajmove od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada otpada 727,1 milijun kuna, na primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru 1,6 milijardi kuna, a na primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora 5,4 milijardi kuna. Na primljene zajmove od drugih razina vlasti otpada 1,8 milijuna kuna.

U strukturi primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada najveći udio imaju Zajam za projekt zaštite od onečišćenja voda u priobalnom području IBRD 7640 (II faza) u iznosu od 11,5 milijuna EUR-a, Zajam za projekte vodnog gospodarstva CEB 1751 (III tranša) u iznosu od 24 milijuna EUR-a, Zajam za projekt vodnog gospodarstva EIB 31176 (III tranša) u iznosu od 24 milijuna EUR-a te Zajam za projekt sufinanciranja EU ISPA-IPA 2007-2011 (V tranša) u iznosu od 20,1 milijuna EUR-a.

U okviru primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru evidentirano je refinanciranje kredita prema Hrvatskoj poštanskoj banci koje je dospijevalo do 17. prosinca 2015. godine u iznosu od 735,2 milijuna kuna te dva dugoročna zaduženja, također prema Hrvatskoj poštanskoj banci, u iznosu od 360 milijuna kuna (siječanj 2015.) i u iznosu od 400 milijuna kuna (prosinac 2015.).

U okviru primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora na računima primljenih kredita od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora evidentirani su dugoročni devizni sindicirani kredit u iznosu od 528,5 milijuna EUR-a s povratom u sedam jednakih šestomjesečnih rata od kojih prva dospijeva 9. srpnja 2017. godine. Evidentirano je i zaduženje kod Zagrebačke banke d.d. iz siječnja 2015. u iznosu od 360 milijuna kuna i dugoročno zaduženje kod Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. u iznosu od 600 milijuna kuna iz rujna 2015.

Primljeni povrati glavnica danih zajmova i depozita izvršeni su u iznosu od 414,3 milijuna kuna od čega na primitke (povrate) glavnice zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima otpada 72,7 milijuna kuna, na primitke (povrate) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora 227,9 milijuna kuna a na povrate zajmova danih drugim razinama vlasti 111,7 milijuna kuna. **Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici** iznose 1,1 milijun kuna.

U razdoblju od I.-XII. 2015. godine **izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova** iznose 27,3 milijarde kuna od čega su **izdaci za dane zajmove i depozite** 969,4 milijuna kuna, **izdaci za dionice i udjele u glavnici** 761,3 milijuna kuna, **izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova** 10,0 milijardi kuna, a **izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire** 15,5 milijardi kuna.

U strukturi izdataka za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova 2,0 milijardi kuna odnosi se na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada, a za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru izdvojeno je 1,3 milijarde kuna. Nadalje, na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora otpada 6,7 milijardi kuna, od čega se 6,2 milijardi kuna odnosi na otplatu glavnice primljenih kredita od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora a 523,6 milijuna kuna na otplatu glavnice primljenih kredita od inozemnih kreditnih institucija.

U okviru otplate glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru od značajnijih obveza evidentirane su otplate kreditnih obveza brodogradilišta u ukupnom iznosu od 304,2 milijuna kuna te otplata glavnice temeljem preuzetih obveza Hrvatskih željeznica u iznosu od 124,1 milijun kuna. Također je evidentirano i refinanciranje kredita prema Hrvatskoj poštanskoj banci u iznosu od 735,2 milijuna kuna.

U okviru otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora, između ostalog, evidentirane su otplate dijela glavnice sindiciranog kredita 500 milijuna EUR-a iz 2005. godine u iznosu od 137,5 milijuna EUR-a, dio glavnice sindiciranog kredita 750 milijuna EUR-a iz 2009. godine u iznosu od 104 milijuna EUR-a te dio glavnice sindiciranog kredita 760 milijuna EUR-a iz 2008. godine u iznosu od 95,2 milijuna EUR-a. Od većih obveza, vraćene su i kreditne obveze brodogradilišta (ZABA brodogradnja) u iznosu od 99,2 milijuna EUR-a i 176,5 milijuna kuna.

Otplata glavnice primljenih kredita od inozemnih kreditnih institucija iznosi 523,6 milijuna kuna, od čega se najznačajniji iznos odnosi na otplatu glavnice za Credit Suisse- brodogradnja u iznosu od 61,6 milijuna EUR-a.

Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire iznose 15,5 milijardi kuna, od čega se 1,6 milijardi kuna odnosi na izdatke za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise-neto, a iznos od 13,9 milijardi kuna na izdatke za otplatu glavnice za izdane obveznice, od čega se 8,1 milijardi kuna odnosi na izdatke za otplatu glavnice za izdane obveznice u zemlji, a 5,8 milijardi kuna na izdatke za otplatu glavnice za izdane obveznice u inozemstvu. Izvršeni izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire veći su od planiranih za 1,7 milijardi kuna zbog povećanja izdataka za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise u zemlji. Naime, u skladu sa strategijom upravljanja javnim dugom, koja je bazirana na analizi troškova i rizika i koja uvažava makroekonomska i tržišna ograničenja, u zadnjem tromjesečju dio dospjeća kratkoročnog duga (trezorski zapisi) zamijenjen je s dugoročnim vrijednosnim papirima (obveznicama).